

Cirkulärnr: 1989:152
Diariernr: 1989:2671
Handläggare: Hans Ekman
Avdsek: J Civilrätt
Datum: 1989-12-21
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomikontoret
Tekniska kontoret
Fastighetskontoret
Rubrik: Angående förskottsbetalningar av va-avgifter,
renhållningsavgifter och avgifter för el
Bilagor: Pressmeddelande 1989-12-20

Angående förskottsbetalningar av va-avgifter, renhållningsavgifter och avgifter för el

Till Kommunförbundet har inkommit ett stort antal förfrågningar angående förskottsbetalningar. Vi får härmed lämna några synpunkter i frågan. Framställningen begränsas till att avse dels om kommunerna civilrättsligt är skyldiga att ta emot frivilliga förskottsbetalningar, dels om det civilrättsligt föreligger något hinder för kommunerna att behålla pengar som betalats in utan kommunens medgivande.

Föreligger skyldighet för en kommun att ta emot förskottsbetalning för va- och renhållningsavgifter

I va-lagen anges att avgift skall utgå enligt taxa och att avgift skall betalas vid anfordran. Vidare anges att huvudman för va-anläggning kan träffa avtal med fastighetsägare endast om sådan va-fråga som ej regleras i allmänna bestämmelser eller taxa. Av VAV:s normalförslag till va-taxa (P44) framgår att betalning för brukningsavgifter skall debiteras i efterskott. Renhållningslagen anger likaledes att avgift skall utgå enligt taxa. Regler om betalning finns i de lokala renhållningstaxorna.

Mot bakgrund av att VAV:s ovannämnda normalförslag utgår från att betalning skall ske i efterskott, anser vi att kommuner som tillämpar normalförslaget inte är skyldiga att ta emot betalning innan tjänst tillhandahållits eller levererats. De kommuner som inte antagit normalförslaget måste på motsvarande sätt ta ställning till den egna va-taxans debiteringsregler. Samma sak gäller beträffande renhållningsavgifter, där varje kommun följaktligen måste tolka sin renhållningstaxa. En kommun kan motsätta sig förskottsbetalning av avgifter för va eller renhållning om betalningstidpunkt tydligt framgår i taxa eller allmänna bestämmelser.

Saknas bestämmelser om betalningsvillkor i respektive taxa får ledning sökas i allmänna civilrättsliga principer för leveranser av varor och tjänster. Därvid är det rimligt att anta att hittillsvarande bruk är avgörande. Detta bör normalt innebära att en kommun kan motsätta sig förskottsbetalning i denna situation.

Föreligger skyldighet för en kommun att ta emot förskottsbetalning för el-avgifter?

Till skillnad från va- och renhållningsavgifter grundas betalningsskyldigheten och villkoren för betalning helt på ett avtal mellan leverantören och abonnenten. Avgörande blir således vad som avtalats mellan parterna. Elverksföreningens standardbestämmelser El AB-L-86, vilket används av flertalet kommuner, saknar bestämmelser om förskottsbetalning. Möjligen skulle det i en och annan eltariff kunna finnas en bestämmelse om rätt att betala i förskott. I sådant fall måste förskottsbetalning accepteras i den omfattning eltariffen anger. Saknas bestämmelser om förskottsbetalning får hittillsvarande bruk mellan leverantör och abonnent avgöra vad som kan anses vara avtalat. All förskottsbetalning inom ramen för sedvanliga debiteringsrutiner måste givetvis accepteras. Betalningar som avviker från det sedvanliga, t ex betalning innan någon räkning skickats ut, får dock normalt anses

falla utanför ramen för parternas avtal. I sådant fall är kommunen följaktligen inte skyldig att ta emot förskottsbetalning.

Föreligger något hinder för en kommun att behålla förskottsbetalningar som skett utan kommunens medgivande?

Svaret på denna fråga är nej. Kommunen är således oförhindrad att behålla inlutna medel.

Avslutande synpunkter

Sammanfattningsvis kan sägas att det inte föreligger något formellt hinder att ta emot förskottsbetalningar. I de fall kommunen ej är skyldig att ta emot pengar i förskott, kan man också betala tillbaka pengarna. Det blir en bedömningsfråga om så bör ske.

För kännedom bifogas pressmeddelande 1989-12-20 från finansdepartementet om förskottsbetalning av vissa kommunala avgifter. (Se bilaga).

Frågor i anledning av detta cirkulär besvaras på civilrättssektionen i första hand av Hans Ekman och Ulf Palm.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Juridiska avdelningen

Curt Riberdahl

Hans Ekman